

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201804
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118201804.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: B. I., L.. XX.XX.XXXX, J. V. X, XXX XX N., právne zastúpený: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpený: Mgr. Dalibor Tverďák, advokát, so sídlom Krmanova 1, 040 01 Košice, IČO: 31819796, o zaplatenie 2.193,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 15C/7/2018-496 zo dňa 23.03.2020, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Zrušuje rozsudok vo výroku II., III., IV. a V. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.193,13 eur spolu s príslušenstvom, a to 5 %-ným úrokom ročne z omeškania z predmetnej sumy od 24.06.2017 do zaplatenia. Žalobca uplatňoval nárok voči žalovanému podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na tom skutkovom základe, že dňa 19.04.2017 mu bola dopravnou nehodou zavinenou vodičom C. V. spôsobená škoda, pričom tento bol poistený u žalovaného.

2. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“), rozhodol, cit.: „I. Konanie v časti o zaplatenie istiny 2193,13 € z a s t a v u j e.

II. Žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 76%, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť znalcovi W.. G. F. znalečné a náhradu hotových výdavkov spojené s účasťou na pojednávaní dňa 09.09.2019 v rozsahu 88%, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

V. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť znalcovi W.. G. F. znalečné a náhradu hotových výdavkov spojené s účasťou na pojednávaní dňa 09.09.2019 v rozsahu 12%, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.“

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 145 ods. 2 CSP, § 11 ods. 6, ods. 7 a ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalovaný podaním zo dňa 07.02.2020 preukázal, že žalobcovi plnil ním požadovanú sumu 2.193,13 eur. Žalobca vzal z tohto dôvodu v predmetnom rozsahu žalobu späť a ďalej trval na zaplatení úrokov z omeškania. Z tohto dôvodu vo svojom prvom výroku súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie istiny 2.193,13 eur zastavil. Pokiaľ ide o úroky z omeškania vychádzal súd prvej inštancie zo skutočností, že žalobca žalovaného vyzval na plnenie listom dňa 27.06.2017, na základe ktorého žalovaný listom zo dňa 25.07.2017, teda v zákonnej lehote poskytol vysvetlenie, prečo neposkytuje plnenie, čím splnil svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 písm. b) predmetného zákona a preto žalobcovi právo na úroky z omeškania podľa § 11 ods. 1 predmetného zákona nevzniklo. Na uvedenom nič nemení to, že žalobca neskôr na základe znaleckých posudkov svoj názor zmenil. V rámci právnej argumentácie k tejto otázke súd prvej inštancie poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 381/2001 Z. z., podľa ktorej je poisťovateľ postihnutý sankciou platenia úrokov z omeškania pri nesplnení uvedenej nepeňažnej povinnosti. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/321/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/151/2016, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2017.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenie § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 23Cdo/2585/2015. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca požadoval zaplatenie sumy 2.193,13 eur + 287,21 eur predstavujúce úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.193,13 eur od 24.06.2017 do 05.02.2020 spolu vo výške 2.480,34 eur. Žalobcovi bola zaplatená suma 2.193,13 eur. Žalobca mal preto v konaní úspech 88 %, neúspech 12 %, a teda čistý úspech predstavoval 76 %. Z tohto dôvodu žalobca tak má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 76 %. Zároveň pri trovách konania poukázal súd prvej inštancie na ustanovenie § 258 ods. 2 CSP a § 260 CSP a z tohto dôvodu, keďže znalec W.. F. má právo voči stranám sporu na náhradu výdavkov spojených so znaleckým dokazovaním v rozsahu ich neúspechu voči žalobcovi 12 % a voči žalovanému 88 %.

6. Proti rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podal včas odvolanie žalobca, a to voči výroku II., III., IV. a V., a to z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP, v zmysle ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa ustanovenia § 365 ods. 2 písm. h) CSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca uviedol, že žalovaný zaslal poškodenému, teda žalobcovi, list - oznámenie o poisťnom plnení zo dňa 08.06.2017, v ktorom žalovaný oznamuje, že nárok poškodeného bol vysporiadaný bez poskytnutia náhrady škody, teda daným dňom 08.06.2017 možno tento deň považovať za deň ukončenia šetrenia v predmetnej škodovej udalosti. Ak žalovaný teda ukončil šetrenie poisťnej udalosti dňa 08.06.2017, bolo jeho povinnosťou plynúcou priamo zo zákona poskytnúť poškodenému v lehote 15 dní poisťné plnenie vo forme náhrady škody, túto povinnosť si však nesplnil. Žalobca považuje za nesprávne konštatovanie súdu prvej inštancie v tom, že žalobca vyzval žalovaného na plnenie listom zo dňa 27.06.2017. K poisťnej udalosti došlo dňa 19.04.2017, pričom v daný deň škodová udalosť žalovanému aj nahlásená. Žalovaný bol od tohto dňa povinný začať šetrenie nahlásenej škodovej udalosti a zároveň od daného dňa bol povinný aj uhradiť poškodenému vzniknutú škodu. Nakoľko 19.04.2017 bola škodová udalosť nahlásená a 25.07.2017 mal žalovaný podľa súdu prvej inštancie poskytnúť vysvetlenie, došlo k uvedenému po uplynutí zákonom stanovenej trojmesačnej lehoty, ktorá začína plynúť odo dňa nahlásenia škodovej udalosti poškodeným, teda keď sa žalovaný dozvedel o škodovej udalosti a nie odo dňa výzvy adresovanej žalovanému poškodeným. Žalobca žalovanému riadne preukázal svoje nároky na náhradu škody predložením faktúry za opravu vozidla a žalovaný plniť tieto preukázané nároky odmietol bez toho, aby na to boli dané právne relevantne dôvody, čo následne uhradením danej dlžnej sumy potvrdil aj samotný žalovaný. Je z tohto dôvodu na mieste pri preukázaní žalovaným nespĺnenej povinnosti poskytnúť poisťné plnenie do 15 dňa ukončenia šetrenia poisťnej udalosti, aby znášal sankciu za svoje nezákonné konanie v podobe úrokov z omeškania podľa § 517 Občianskeho zákonníka. Zároveň žalobca uviedol, že závery v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2017 nemožno aplikovať na predmetný prípad aj z toho dôvodu, že žalobca si neuplatnil úrok z omeškania podľa špeciálnej právnej normy, a to zákona o povinnom zmluvnom poistení. Podľa názoru žalobcu v danej veci vrátane úrokov z omeškania nejde o taký nárok, ktorý by už nebol v iných skutkovo a právne obdobných konaniach riešený. Na podporu svoju tvrdení poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/335/2017 zo dňa 22.11.2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/291/2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/3/2018 zo dňa 22.01.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 25Cb/31/2012 zo dňa 10.01.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, ktorý tiež poukázal

na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava. Podľa názoru žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania je taktiež v rozpore s rozhodovacou praxou súdov. Pre stanovenie výšky náhrady trov konania strany v spore úspešnej je rozhodujúci stav o istine a nie o príslušenstve, keďže príslušenstvo nie je samostatným nárokom a predmetom konania. V tomto poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/76/2018 zo dňa 28.02.2019, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 33Cb/39/2017 zo dňa 12.02.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/75/2018 z 26.07.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/243/2017 zo dňa 27.11.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/13/2014 zo dňa 29.10.2015, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 4Cob/60/2017 zo dňa 25.10.2017. Taktiež vo svojom odvolaní poukázal na dodržanie Čl. II ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to potrebu dodržania princípu právnej istoty.

7. K žalobcom podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že podľa názoru žalovaného žalobcom uvádzaná rozhodovacia prax bola prekonaná aktuálnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to najmä rozsudkom sp. zn. 3Cdo/45/2017 zo dňa 22.11.2018 ako aj rozsudkom 1Cdo/212/2017 zo dňa 26.02.2019. Práve rozsudku predložené žalovanou preukazujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Zároveň z predmetných rozhodnutí aj samotná žalovaná citovala: „Podľa názoru žalovanej argumentácia žalobcu založená na tom, že si uplatnil úrok z omeškania podľa § 517 Občianskeho zákonníka je irelevantná. Právne posúdenie je vecou samotného súdu, nie sporovej strany. Právna kvalifikácia úroky z omeškania podľa § 517 Občianskeho zákonníka, ktorú predložil žalobca je pre právne posúdenie súdu absolútne bezpredmetná. Podľa názoru žalovanej správne súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov súdneho konania, pričom žalovaná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 23Cdo/2585/2015, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7MCdo/15/2011 z 27.09.2012. Ohľadne rozhodovania o náhrade trov súdneho konania a potreby zohľadniť aj nepriznané príslušenstvo, poukázala žalovaná aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach 4Cob/31/2018, 2Cob/150/2018, 3Cob/31/2018, 4Cob/60/2017, taktiež na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/95/2010 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/363/2014.

8. K vyjadreniu žalovanej k žalobcom podanému odvolaniu zaujal žalobca odvolaciu repliku, v ktorej uviedol, že vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/212/2017 toto rozhodnutie nemožno vzťahovať a aplikovať na predmetný prípad, nakoľko síce šlo o náhradu škody z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, avšak skutkové a právne okolnosti prípadu prejednávaného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli odlišné, nakoľko v predmetnom prípade šlo o škodu na zdraví a výška uplatneného nároku závisela od úvahy súdu. V prípade žalobcu však šlo o parciálnu škodu, ktorej výška jednoznačne vyplývala z vystavenej faktúry za opravu motorového vozidla a neposudzovala sa miera spoluzavinenia žalobcu, teda výška škody bola zjavná a zrejماً. Zároveň žalobca má za to, že bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by žalobcovi neboli priznané aj úroky z omeškania, nakoľko v danom prípade by tak bol v celom rozsahu absolútne popretý sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Poistovňa by tak v predmetnom prípade zároveň nikdy nemohla byť sankcionovaná za svoj protiprávny postup spočívajúci v riadnom neprešetrení škodovej udalosti. Poistovní by tak postačovalo uviesť akýkoľvek dôvod nevyplatenia vzniknutej škody v celom rozsahu, kde v prípade preukázania opaku by nemohla byť vôbec sankcionovaná za tento protiprávny postup. Takýto postup by zároveň viedol k reštriktívnemu a protizákonnému výkladu ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. o PZP. Poistovňa by tak za svoje protizákonné konanie nebola nikdy sankcionovaná. Čo sa týka samotnej náhrady trov konania k žalovaným citovanému rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach 4Cob/31/2018 žalobca uviedol, že v tomto prípade žalobca v priebehu súdneho konania vzal späť iba paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a trovy tak v predmetnom prípade neboli krátené z dôvodu, že by žalobcovi neboli priznané úroky z omeškania, práve naopak, rozhodnutím krajského súdu bol nárok na úroky z omeškania žalobcovi potvrdený a priznaný. Rovnako to platí aj pre prípad rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 3Cob/31/2018 aj 4Cob/60/2017 a taktiež 2Cob/150/2018. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca zotrval na ním podanom odvolaní.

9. Na odvolaciu repliku žalobcu reagovala písomne žalovaná odvolacou duplikou, v ktorej uviedla, že v plnej miere zotrváva na svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu zo dňa 28.04.2020 a odkazom na zásadu hospodárnosti konania naň v celom rozsahu odkazuje. Argumentáciu žalobcov o údajných značných odlišnostiach skutkových a právnych okolností prípadu prejednávaného na Najvyššom súde

Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/212/2017 považuje za zjavne účelovú, zavádzajúcu a v konečnom dôsledku za nesprávnu. Tvrdenie žalobcu o prekonaní judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú poukázal žalobca považuje žalovaný za zjavne nesprávne a zároveň účelové. Úroky z omeškania rovnako tak, ako paušálna náhrada nákladov v spojení s uplatnením pohľadávky tvoria príslušenstvo pohľadávky, pričom neúspech žalobcu v uplatnenom príslušenstve je potrebné zohľadniť v rozhodnutí o náhrade trov súdneho konania.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu prechádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, a to bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti potrebné zrušiť.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokoch u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdi relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

13. K námietke nesprávnych skutkových zistení odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu vecí je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tak tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu, akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd zistil naplnenie tohto odvolacieho dôvodu.

14. V námietke nesprávneho právného posúdenia odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd použil správny právny predpis, alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/7/2010). Odvolací súd mal za to, že došlo k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu, a to vo vzťahu k určeniu, či žalobcovi je potrebné priznať zákonný úrok z omeškania. Zároveň taktiež pri posúdení nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie pri zohľadňovaní výšky nároku oddelil úspech, resp. neúspech pri samotnej istine pod úspechu, resp. neúspechu u samotného príslušenstva uplatňovanej pohľadávky s príslušenstvom pred súdom prvej inštancie.

15. Vo vzťahu k momentu platenia úrokov z omeškania odvolací súd v prvom rade upriamuje pozornosť na znenie § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“), z ktorého vyplýva, že poisťovateľ (v predmetnom prípade žalovaný) je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrenie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť peňažné plnenie, pričom je povinný do 3 mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného jednak skončiť prešetrenie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinností a zároveň oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia a v prípade, ak poškodeným požadovaná výška plnenia nebola uznaná z časti, alebo vôbec, uviesť aj dôvody, pre ktoré bolo poistné plnenie znížené alebo zamietnuté. V prípade nesplnenia uvedenej povinnosti zákon o PZP sankcionuje uvedenú nečinnosť poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 8 povinnosťou zaplatiť poškodenému úrok z omeškania podľa osobitného predpisu. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca si uplatnil u žalovaného nárok na náhradu škody a žalovanému riadne začala plynúť zákonná trojmesačná lehota na prešetrenie udalostí a oznámenie žalobcovi v akej výške mu bude plniť, resp. uvedenie dôvodov prečo plniť nebude.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd taktiež poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/212/2017 zo dňa 26.02.2019, kde v skutkovo obdobnej veci ako v prípade rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/209/2017 zo dňa 21.06.2018 (konštatované plnenie zákonnej povinnosti poisťovateľom v zmysle § 11 ods. 6 zákona o PZP) dovolací súd v bode 24 odôvodnenia vo vzťahu k § 11 ods. 8 zákona o PZP uviedol, že: „Peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania je upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. a je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona č. 381/2001 Z. z. Z právnej úpravy možno vyvodiť, že umožňuje úročenie poistného plnenia v tým prípadoch, keď si poisťovateľ nesplní svoju povinnosť uloženú mu v súvislosti so šetrením poistnej udalosti a tiež, keď poškodenému zašle oneskorene vysvetlenie dôvodov, pre ktoré poisťovateľ odmietol poskytnúť poistné plnenie, t.j. povinnosti poisťovateľa viaže výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poistnej udalosti. Jej účelom je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Poskytnutie dôkladného vysvetlenia poškodeným osobám v ustanovenej lehote chráni rovnako aj poisťovateľa pred uložením sankcie - úroku z omeškania. Sankcia v podobe úroku z omeškania má však inú povahu, už sa nejedná o nárok poškodenej osoby, ktorý si môže, ale nemusí uplatniť (ako je to obvykle pri omeškani v občianskoprávných vzťahoch). Z dikcie tohto ustanovenia je zrejmé, že zákon o poistení zodpovednosti ukladá poisťovateľom automaticky túto sankciu - ako povinnosť, teda bez ohľadu, či si úrok z omeškania poškodený uplatní alebo nie. Iba výška úroku z omeškania sa posudzuje podľa občianskoprávných predpisov - OZ a jeho vykonávacieho nariadenia“. Najvyšší súd Slovenskej republiky následne v bode 25 a 26 odôvodnenia, posledná veta, ešte uvádza, že: „Zo spisu je zrejmé, že v posudzovanom prípade si žalovaná splnila povinnosti v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. tým, že listom z 18.09.2007 poskytla žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie, ktoré si žalobca od nej nárokoval a ďalej, že oprávnená výška nároku žalobcu bola zrejماً až z právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Dovolací súd vzhľadom k vyššie uvedenému dospel k záveru, že žalovaná si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 6 zákona 381/2001 Z. z. splnila, nebola preto povinná uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdov priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z.“

17. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že pri posudzovaní od kedy patrí poškodenému aj úrok z omeškania v prípadoch nároku na náhradu škody je potrebné rozlišovať, či na strane poisťovateľa došlo alebo nedošlo k splneniu zákonnej povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP. V prípade, ak si poisťovateľ túto zákonnú povinnosť plnil v zákonnej lehote, možno úrok z omeškania poškodenému priznať len v tom prípade, ak na základe výsledku súdneho konania bol poisťovateľ zaviazaný k nahradeniu škody poškodenému, avšak túto povinnosť si v zmysle právoplatného rozsudku nesplnil. Až od uvedeného momentu, t.j. po právoplatnosti rozsudku a márnom uplynutí paričnej lehoty sa tak poisťovateľ dostáva do omeškania s plnením dlhu a poškodenému až týmto momentom vzniká nárok a zákonné úroky z omeškania. Na strane druhej v prípade, ak poisťovateľ svoju zákonnú povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP nesplní v zákonom stanovenej lehote, v takom prípade vzniká poškodenému nárok na zákonné úroky z omeškania v zmysle § 11 ods. 8 zákona o PZP, a to už momentom márneho uplynutia lehoty určenej v § 11 ods. 6 zákona o PZP v spojení s § 11 ods. 7 zákona o PZP, t.j. 3 mesiace a 15 dní od doručenia oznámenia poisťovateľovi o uplatnení nároku na náhradu škody. Ako bolo už vyššie uvedené

v predmetnej veci ide o druhý menovaný prípad, keďže k poistnej udalosti došlo dňa 19.04.2017, pričom v daný deň škodová udalosť žalovanému aj nahlásená. Žalovaný bol od tohto dňa povinný začať šetrenie nahlásenej škodovej udalosti a zároveň od daného dňa bol povinný aj uhradiť poškodenému vzniknutú škodu. Nakoľko 19.04.2017 bola škodová udalosť nahlásená a 25.07.2017 mal žalovaný podľa súdu prvej inštancie poskytnúť vysvetlenie, došlo k uvedenému po uplynutí zákonom stanovenej trojmesačnej lehoty, ktorá začína plynúť odo dňa nahlásenia škodovej udalosti poškodeným, teda keď sa žalovaný dozvedel o škodovej udalosti a nie odo dňa výzvy adresovanej žalovanému poškodeným. Z uvedeného tak vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania po uplynutí lehoty 3 mesiacov a 15 dní.

18. Odvolací súd taktiež konštatuje, že základnou ideou zákona o PZP bolo a stále je ochrana práv poškodených osôb, najmä práva na rýchle poskytnutie poistného plnenia. Uvedený zákon je v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a rady 2000/26 (smernica o poistení motorových vozidiel), ktorou sa poškodenému priznalo právo podať žalobu proti poisťovni, zodpovednej osobe, a to priamo predmetné ustanovenia implementované do nášho zákona o PZP zaviedli účinné sankcie pre prípad, že poisťovňa si nespĺní povinnosť nahradiť škodu v primeranej lehote. Okrem týchto sankcií zmluvné štáty boli zaviazané implementovať aj do svojich vnútroštátnych poriadkov povinnosť plnenia úrokov z výšky náhrady stanovenej poisťovňou alebo súdom poškodenej osobe, ak sa plnenie nezrealizovalo v predpísanej lehote. Uvedené úroky z omeškania ukladá zákon poisťovateľom automaticky bez ohľadu na to, či si úrok z omeškania uplatní alebo nie, len ich výška sa posudzuje podľa občianskoprávných predpisov. Teleologickým výkladom smernice a zákona je možné vyvodiť, že poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie v lehote 15 dní po skončení prešetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa, pričom skončiť prešetrenie je povinný v lehote 3 mesiacov odo dňa oznámenia škodovej udalosti. Odvolací súd je toho názoru, že poisťovateľ riadne nespĺnil svoju povinnosť poskytnúť poistné plnenie poškodenému z poistného v zmysle zákona o PZP tým, že nesprávne vyhodnotil rozsah jeho zákonnej povinnosti (odmietol poskytnúť poškodenému riadne uplatnenú a preukázanú náhradu škody), a preto nemôže byť táto skutočnosť na škodu žalobcu. Súd prvej inštancie preto je povinný priznať žalobcovi nárok na úrok z omeškania od 16 dňa po ukončení šetrenia škodovej udalosti, aj keď žalovaný oznámil dôvody nevyplatenia vzniknutej škody v plnom rozsahu v zákonom stanovenej lehote 3 mesiacov, a to podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rovnako za dôvodnú považuje odvolací súd aj uplatnenú odvoláciu námietku ohľadne rozhodovania súdov prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, keď odvolací súd má za to, že hodnota príslušenstva pohľadávky nie je určujúca pre cenu práva a rovnako ani pre cenu predmetu poplatkového úkonu podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a tým pádom ani pre trovy konania. Hodnota príslušenstva pohľadávky by bola určujúcou pre uvedené veličiny len v prípade, ak by bola samostatným predmetom poplatkového úkonu, to znamená, že by sa jednalo o tzv. kvantifikované príslušenstvo. Pri posudzovaní trov konania je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatňovanej istine bez príslušenstva, keďže v tomto konaní príslušenstvo v podobe úroku z omeškania nebolo vyčíslené samostatne v podanej žalobe. Príslušenstvo pohľadávky teda v danom prípade nebolo žalobcom uplatňované ako kapitalizovaná hodnota a samostatná vec.

19. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napadnutý rozsudku podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie v časti zrušujúcej na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z vyššie uvedeného dôvodu preto bude úlohou súdu prvej inštancie vysporiadať sa so samotnou výškou úroku z omeškania ako aj dobou jeho uplatnenia a následne v zmysle odvolacím súdom citovanej judikatúry priznať žalobcovi zákonný úrok z omeškania s tým, že tento prizná žalobcovi takým spôsobom, že ak žalovaný neposkytol žalobcovi poistné plnenie do 15 dní po skončení vyšetrovania škodovej udalosti, nasledujúci deň po uplynutí tejto lehoty sa žalovaný dostal do omeškania.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej v zmysle ustanovenia § 396 ods. 3 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 a 2 CSP.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedenom v inštruktívnej časti tohto rozhodnutia.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).